

T I L L E G G S U T D R A G

i høyesterettssak (mortifikasjonssak) S.nr.67/1955:

Den ankende part: Direktør Alexander Christiansen, Oslo.Prosessfullmektig: Høyesterettsadvokat J.B.Hjort.Ankemotpart: Direktør Olav Strand, Porsgrunn.Prosessfullmektig: Høyesterettsadvokat Sven Arntzen.

I n n h o l d :

	<u>Side</u>
Norsk riksmålsordbok av Trygve Knudsen og A.Somerfelt (Oslo 1947) 2.bind - sp.1307	1
<u>1943</u>	
Okt. 15.. Brev fra Alex.Christiansen til ing.Lars Erlandsen	1
<u>1944</u>	
Mai 12. Brev fra Alex.Christiansen til Minister Alf Whist	2
" 24. Brev fra Alex.Christiansen til Nasjonal Samling, Telemark Fylkesorganisasjon	2
" 31. Av brev fra Alex.Christiansen til Direktor L.Friderich, dr.sc.	3
med oversettelse	4
<u>1945</u>	
Jan. 12. Brev fra direktør Alex.Christiansen til direktør O.Strand	4
Febr.27. Brev fra Innenriksdepartementet v/ innenriksråd Dahl til fylkesmann Knudsen	5
April 10. Brev fra fylkesmannen i Telemark til Skiensfjordens kommunale kraftselskap	8

	<u>Side</u>
<u>1945</u>	
April 20. Telegram fra Innenriksråden til fylkesmann Knudsen	9
Mai 11. Ordre om fengsling	9
Mai. Dokumentliste for dok.14 i landssviksak: Alex.Christiansen	10
" 16. Ordre om ransaking - beslag	10
Mai. Dokumentliste for dok.28 i landssviksak: Alex.Christiansen	10
Juni 11. Påtegningssskriv fra Oslo Politikammer til Oslo Forhørsrett	11
" 19. Av rettsbok for Oslo Forhørsrett	12
" 27. Utskrift av Eidsivating lagmannsretts kjennelsesprotokoll	14
Aug. 8. Rapport til politimesteren i Telemark	14
" 15. Påtegningssskriv fra Telemark Politimesterembede til Oslo Politikammer	15
" 17. Påtegningssskriv fra Oslo Politikammer til Oslo forhørsrett	15
" 23. Av rettsbok for Oslo forhørsrett	16
<u>1954</u>	
Sept. 8. Av tilsvare til Porsgrunn byrett fra advokat Sven Arntzen	17
Okt. 14. Av prosessskrift til Porsgrunn byrett fra advokat Sven Arntzen	18
Nov. 27. Av prosessskrift til Porsgrunn byrett fra advokat Sven Arntzen	19
<u>1955</u>	
Febr.22. Av rettsbok for Porsgrunn byrett - hovedforhandling & 23.	19

Norsk riksmålsordbok av Trygve Knudsen og A.Somerfelt
(Oslo 1947) 2.bind.

Spalte 1307:

Sabotere 1) (om lønnsarbeider, funksjonær) bevisst (og etter avtale) nedsette og forringe sin arbeidsydelse ved slurv og sommel, til dels også ved ødeleggelse av maskiner

2) med plan og hensikt forhale og forsinke (et arbeide, en oppgave som påhviler en).

Sabotasje, det å sabotere.

1943. Oktober 15. B r e v fra Alex.Christiansen til ing.Lars Erlandsen. (Byr.ad dok.21 ad 16)

Vedr.: Teknisk nødhjelp.

Jeg beklager meget at jeg i siste øieblikk ble forhindret i og delta i det tillyste møte, hvor jeg ville ha meddelt Dem at jeg ikke har anledning til aa delta aktivt i teknisk nødhjelp. Som adm.direktør for en av storindustriens krigsviktige bedrifter, Porsgrunds Elektrometallurgiske's fabrikker i Porsgrunn - maa jeg til enhver tid sørge for at fabrikkens kapasitet fullt utnytted. Arbeidsstyrken er 250 mann, kraftforbruk 15 000 kW, aarlig produksjon 18 000 tonn jernlegeringer til en verdi av 6 millioner kroner.

Jeg har allerede følgende tillitsverv:

1. I Norges Bank's direksjon.
2. I Industriforbundets Presidentskap. Visepresident og formann i eksportindustrigruppen.

(15/10-43. Brev fra Alex.Christiansen
til ing.Lars Erlandsen)

3. Som kirkeverge i Ullern etter avdøde ordfører S.Iversen.

Efter det ovenfor anførte vil De forstaa at jeg ikke kan paata meg aktiv tjeneste i teknisk nödhjelp uten aa til-sidesette allerede paahvilende forpliktelser. Men jeg staar gjerne til tjeneste paa annen maate, om saa ønskes.

Heil og sä1

1944. Mai 12. B r e v fra Alex.Christiansen til Minister Alf Whist. (Byr.dok.21 ad 12)

Jeg tillater meg hoslagt å oversende Dem et P.M. om tvist innen ledelsen av P.E.A.'s, som jeg har stiftet i 1913 og er adm.direktör for siden 1917.

Hvis De har anledning til å se på saken er jeg Dem meget forbunden.

Heil og Säl

1944. Mai 24. B r e v fra Alex.Christiansen til Nasjonal Sam-ling, Telemark Fylkesorganisasjon, Skien.
(Byr.dok.25 ad 16)

Deres brev av 13/5.44 fikk jeg igaar oversendt fra vaart Porsgrunn-kontor.

Bidrag til NSH bevilges i generalforsamlingen.

I 1942 da jeg var styrets formann foreslog jeg og fikk bevil-get kr.12 500.-

I 1943 da ordfører N.Halvorsen var styrets formann foreslog

(24/5-44. Brev fra Alex.Christiansen
til Nasjonal Samling, Telemark Fyl-
kesorganisasjon)

jeg kr.12.500.--. Der ble bevilget kr.7.500.- til NSH og
kr.5000.- til det lutherske sykehus i Porsgrunn.

I 1944 da ordfører Halvorsen ble avløst av direktør Strand i
Skiensfjordens komm.Kraftselskap, og denne ifjor stemte mot
bidrag til NSH ansaa jeg det nyttesløst aa oppta forslag om
bevilgning, da SKK (kraftselskapet) har aksjemajoriteten i
vaart selskap.

Ved mit neste besök i Porsgrunn vil jeg gjerne dröfte
saken med fylkesföreleren. Jeg ble paa generalforsamlingen den
12 April 1944 satt utenfor styret i PEA, som jeg stiftet i
1913 og siden har været styremedlem av. Jeg er fremdeles sel-
skapets adm.direktör, som jeg har været siden 1917.

Heil og Säl

1944. Mai 31. Av b r e v fra Alex.Christiansen til Direktor
L.Friderich, dr.sc., Lausanne/Schweiz.

(Byr. ad dok.30)

Betr. Verkauf Ihrer Aktien an Norsk Hydro.

.....

Ich hoffe, dass der Streit mit SKK bald eine Lösung
findet, die unsere gemeinsamen Interessen dienen. Die Behör-
den werden dafür sorgen, dass die Quertreibereien von SKK auf-
hören. Es wird am besten wenn Sie vorläufig nichts vornehmen.

Mit herzlichen Grüssen

Ihr

Alex.Christiansen (sign.)

1944. Mai 31. O v e r s e t t e l s e av foranstående b r e v
fra Alex.Christiansen til direktör L.Friderich,
dr.sc., Lausanne/Schweiz.

(Byr. ad dok.30)

Vedr. Salg av Deres aksjer til Norsk Hydro.

.....

Jeg haaber at striden med SKK snart finner en lös-
ning, som vaare felles interesser er tjent med. Myndighetene
vil sørge for at tverdriveriet fra SKK opphører. Det vil være
det beste om De foreløbig intet foretar.

Med hjertelig hilsen

Deres

Alex.Christiansen (sign.)

1945. Januar 12. B r e v fra direktör Alex.Christiansen til
direktör O.Strand. (Byr.dok.5 ad 12)

Deres breve av 2. og 11.ds. mottatt.

Da saken om det styre, som fremkom ved valgene paa
generalforsamling i PEA den 13.april 1944 allerede i mai
maaned ble optatt til behandling av departementet, har jeg
i forstaaelse med justisdepartementet avholdt mig fra ethvert
skritt, som kunde foregripe eller vanskeliggjøre en eventuell
avgjørelse fra departementets side.

Ærbødigt

PORSGRUNDS ELEKTROMETALLURGISKE A/S

Alex.Christiansen (sign.)
adm.direktör

1945. Februar 27. B r e v fra Innenriksdepartementet v/ innenriksråd Dahl til fylkesmann Knudsen, Skien.

(Byr.dok.6 ad 12)

PEA - SKK.

I anledning av en mellom Porsgrunds Elektrometallurgiske A/S og Skiensfjordens kommunale Kraftselskap oppstått tvist om styrets sammensetning i PEA, har Innenriksdepartementet, etter anmodning av adm.dirrektør Christiansen (PEA) undersøkt denne sak nærmere og er kommet til følgende:

PEA er en betydelig industriell bedrift av helt særegen karakter, hvis råstoffer og ferdige produkter for det alt vesentlige kjøpes og selges på utenlandske markeder.

SKK er et interkommunalt elektrisitets-forsyningsforetagende som produserer og omsetter elektrisk kraft. Siden 1920 har SKK aksjemajoriteten i PEA.

Styret i PEA er for tiden sammensatt slik at bare et medlem (driftsbestyreren i PEA) kan sies å representere denne bedrift, mens de 3 øvrige, hvoriblandt formannen, representerer SKK. PEA's styre må således sies å være helt ensidig sammensatt. De interesser som knytter seg til en forretningsmessig og sikker ledelse av PEA må etter en objektiv betraktning formodes ikke å bli fullt betryggende ivaretatt, uten at PEA er sterkere representert i styret. Departementet antar at SKK selv må være interessert (både av hensyn til sine betydelige aksjonærinteresser i PEA og til en fortsatt stabil kraftavsetning til PEA) i at selskapet blir ledet på den for bedriften teknisk merkantilt og økonomisk beste måte.

- Departementet antar at hensynet til begge bedrifters vel-

(27/2-45. Brev fra Innenriksdepartementet v/ innenriksråd Dahl til fylkesmann Knudsen, Skien)

ferd tilsier at styret i PEA er slik sammensatt at ihvertfall formannen, som forutsettes å måtte ha forretningsmessig og administrativ innsikt og erfaring, bør være en utenfor aksjonærinteressene i begge selskaper stående person som kan stå objektivt og fritt overfor de til enhver tid foreliggende spørsmål av betydning for PEA's drift.

Departementet anser det absolutt ønskelig at direktør Christiansen med sine helt spesielle forutsetninger for å kunne ivareta PEA's interesser, igjen blir medlem av styret i PEA. SKK's ledelse har også tilkjennegitt at man gjerne ser direktør Christiansen som medlem av styret i PEA.

Departementet har videre konstatert at det ikke er noe ønske fra SKK's side om å overta ledelsen av PEA, og likeledes at direktør Strand har motsatt seg å overta formannvervet, men allikevel har påtatt seg dette på grunn av beslutning i SKK's styre. Direktør Strand har bekreftet overfor departementet at det ikke er noe personlig ønske fra hans side å sitte i styret i PEA.

Det er en beklagelig kjønns gjerning at det rent personlige tillitsforhold mellom direktørene Christiansen og Strand etter den utvikling som har funnet sted, må sies å være blitt så lite tilfredsstillende, at et fruktbart samarbeide mellom dem i styret i PEA nå ansees umulig.

I betraktning av direktør Christiansens fremtredende andel i stiftelsen og opbygningen av PEA og hans særdeles dyktige ledelse av selskapet gjennom alle år, og da det dessuten er grunn til å frykte at selskapet i de kommende år vil bli stillet overfor noget store vanskeligheter, således at

(27/2-45. Brev fra Innenriksdepartementet v/ innenriksråd Dahl til fylkesmann Knudsen, Skien)

frøntidsutsiktene i dag må betegnes som mindre gode, ser departementet - som ovenfor nevnt - det som påtrengende nødvendig at herr Christiansen, som selskapets adm.direktør, er medlem av styret, mens SKK må antas på en tilfredsstillende måte vil kunne representeres i PEA's styre med en annen enn den adm.direktør i SKK.

Departementet er bekjent med de forutsetninger som Meteor under forhandlingene i 1920 gav uttrykk for i forbindelse med utvidelsen av styret fra 3 til 6 medlemmer. Meteor synes åpenbart å ha gått ut fra at 2 av styrets medlemmer dannet en såkalt "nøytral" gruppe, men forutsetningen om en slik nøytral gruppe innen styret og om at SKK og Meteor hver skulle ha 2 representanter i styret, fikk i 1920 ikke uttrykk i vedtektene. Departementet skal ikke gå inn på den rettslige betydning herav, og heller ikke på spørsmålet om hva meningen har vært med hensyn til besettelsen av formannsstillingen, etter at styret i 1939 ble redusert til 4 medlemmer.

For å få den pågående voldgiftssak bragt ut av verden på en vennskapelig måte vil departementet foreslå følgende ordning:

- a. Styret i PEA består av 5 medlemmer.
- b. SKK velger 3 styremedlemmer, hvorunder formannen som bør være en aksjonarinteressert i begge selskaper utenforstående jurist.
- c. Meteor velger 1 medlem.
- d. Adm.direktør i PEA, herr Christiansen er medlem av styret.

Departementets forslag dekker for såvidt det forslag

(27/2-45. Brev fra Innenriksdepartementet v/ innenriksråd Dahl til fylkesmann Knudsen, Skien)

som dr.Friedrich fremsatte i brev til SKK av 22/3 1944.

Under onstendigheter som foran anført finner departementet å nåtte henstille til herr fylkesmannen å sørge for at SKK i den forestående generalforsamling i PEA utøver sin stemmegivning forsåvidt angår vedtektsendring slik at antallet av styremedlemmer blir forhøyet fra 4 til 5 medlemmer og forsåvidt angår valg på styremedlemmer således:

1. Sorenskriver Knut Bjelke, Kviteseid, varamann, agent D.Gasmann, Skien.
2. Ordföreren i Porsgrunn, varamann, varaordförer i Porsgrunn.
3. Ordföreren i Gjerpen, " ordföreren i Solun.
4. Direktör Alex Christiansen " driftsbestyrer Ellefsen
5. Meteors representant " ditto.

Oslo, 27.februar 1945.

For ministeren

Th.Dahl.

1945. April 10. B r e v fra fylkesmannen i Telenark til Skiensfjordens kommunale kraftselskap.

(Byr.dok.7 ad 12)

Bekrefter telefonsantale ifornmiddag, under hvilken meddelte Dem innholdet av sålydende telegram av 6/4-45 fra Innenriksdepartementet til fylket:

Fylkesmannen annodes pålegge direktör Strand besörge ekstraordinär generalforsamling 7de mai annullert og behandle også vedtektsendring i ordinär generalforsamling 23de april stop Kraftselskapets representant i generalforsamlingen pålegges stemme overensstemmende departementets standpunkt brev

(10/4-45. Brev fra fylkesmannen i Telenmark til Skionsfjordens komm.kraftselskap)

til Fylkesmannen 27de februar stop Departementet inöteser gjennom Fylkesmannen innen 10de dennes skriftlig bekreftelse fra vedkommende om at han vil forholde seg slik.

Telenmark Fylke, den 10.april 1945.

(sign.) Chr.Knudsen
kst.

1945. April 20. T e l e g r a m fra Innenriksråden til fylkesmann Knudsen. (Byr.dok.8 ad 12)

Generalforsamling PEA brev ordföreren Porsgrunn 13de ds stop Anmodning formannens varann også jurist inötekommes stop Istedetfor tidligere forslag bes stemt på Sorenskriver Bruun Hansen som erklært sig villig.

Innenriksråden.

1945. Mai 11. O r d r e om f e n g s l i n g. (Byr.dok.12 ad 12)

Navn: Christiansen, Alex.

födt: direktör i

yrke: statsborger:

bopel: Ullernborg. Ullernveien 22. Ullern. V.Aker.

kontor:

leg.kort

tj.m.bevis

politipass

grenseboerbevis

nr.:

utstedt av:

GRUNN: N.S.medlem, viseformann i Norges Industriforb.

BESLUTNING: Fengsling i 15 dager med hjemmel i prov.anordn.
26/2-43 §§3

Dato: 11/5-45.

Stempel: OSLO OG AKER POLITIMESTEREMBEDE

For politimesteren

Johan v.Koss (sign.)

pf. (fengsel)

(Mai 1945. Dokumentliste for dok.28 i
landssviksak: Alex.Christiansen.
Dok.beslaglagt hos siktede 18/5-45)

3. Brev til minister Sv.Riisnæs av 30/5-42.(gjenpart).
Se dok.31
4. " fra " " " " 3/6-42. " " "
5. 3 kvitteringer for betalt medl.kontingent.
6. Brev fra Fritt Folk av 19/6-42 m/ 2 kvitteringer.
Se dok.31
7. Cirkulære av 14/8-42.
8. Brev fra Sv.Riisnæs av 28/9-42. " " "
9. " " " " " 3/2 - 43. " " "
10. " " " " " 19/4-43. " " "
11. " til direktør Alf L.Whist av 28/5-43 (gjenpart).
12. Skriv fra Teknisk Nødhjelp av 13/10/43. Svar fra s. av
15/10-43. (gj.p.).
13. Brev til minister Alf L.Whist av 2/12-43. (gjenpart).
14. Skriv fra Sv.Riisnæs til siktede av 25/1-44. Se dok.31.
15. Brev til Sv.Riisnæs av 21/2-44 (gjenpart). " " "
16. " " N.S.Hjelpeorganisasjon (gjenpart).
17. " " minister Alf L.Whist av 5/5-44 (gjenpart).
18. " " Nasjonal Samling, Telemark Fylkesorganisasjon
(gjenpart).
19. " " fylkesfører Rolf Holm av 18/8-44.
20. " " siktede fra Fylkesføreren i Oslo av 12/9/44.
21. Skriv av 26/1-45 m/ 1 bilag. Se dok.31
22. Brev til siktede fra Politidepartementet." " "
23. " " politipresidenten i Oslo av 19/4-45.

1945. Juni 11. P å t e g n i n g s s k r i v fra Oslo Politikan-
mer til Oslo Forhørsrett. (Byr.dok.13 ad 12)

Dette papiret er til bruk for oversendingspåskrifter

i sak:

Christiansen Alex f. , adr.Ullernborg, Ullernvn.22,
Ullern, V.Aker, p.t. Oslo Kretsfengsel.

(11/6-45. Påtegningskriv fra Oslo
Politikammer)

Oversendes med vedlegg ifølge dokumentliste Oslo For-
hørsrett, idet en tillater seg å begjære rettslig avhør av og
fengslingskjennelse avsagt over

Christiansen Alex f. .... i ....., bopel Ullernvn.22
p.t. Oslo Kretsfengsel, som siktet for overtredelse av lands-
svikanordningen av 15.desember 1944, § 3, jfr. § 2,
derved at han
under okkupasjonen har vært medlem av N.S. og viseformann i
Norges Industriforbund.

Fengslingskjennelse bes avsagt med hjemmel i strprl.
§ 240 jfr. 228 pkt.2 og 3.

For at politiet skal makte å innhente best mulig opp-
lysninger om det straffbare forhold, tillater en seg å anmode
om at fengslingsfristen blir satt til 120 dager.

En ber seg underrettet hvis retten not formodning skul-
le finne å måtte løslate siktede.

Oslo, den 11.juni 1945.

Knut Hesselberg (sign.)
pfm.

1945. Juni 19. Av r e t t s b o k for Oslo Forhørsrett.

(Byr.dok.14 ad 12)

Dommer: Edgar Darring.

.....

Saken gjelder: ETTERFORSKNING - RETTSLIG FORUNDERSÖKELSE

not

Alex.Christiansen f.25/11-78.

.....

Fransto

Alexander Christiansen, f.25/11-78 i Drammen, direktør, bor Ullernborg, Ullernvn.22, Ullern, gift, 5 voksne barn, formue ca.250000, inntekt ca.42000.

Han forholdtes siktelsen, erkjente seg ikke skyldig, villig til å forklare seg:

Han meldte seg inn i ns våren 1942. Han meldte seg inn av ideelle grunner. Omkring årsskiftet 43/44 ble han 1.varamann til direksjonen i Norges Bank og viseformann i Norges Industriforbund. Han hadde ikke betaling for disse verv.

Opplest og vedtatt.

Det ble avsagt

K J E N N E L S E :

Etter de foreliggende opplysninger mistenkes siktede med skjellig grunn for overtr. av landssv.anordn.§ 2, jfr.§ 3.

Vilkårene for fengslig forvaring etter straffeprosesslovens § 240, jfr. § 228² og 3 antas å være tilstede.

S L U T N I N G :

Siktede Alexander Christiansen blir å holde i varetektsfengsel inntil annet bestemmes av retten eller påtalemyndigheten, dog ikke utover 15.oktober 1945 innen hvilken tid forundersøkelse nå være begjært eller tiltale reist.

.....

1945. Juni 27. U t s k r i f t av Eidsivating lagmannsretts
kjennelsesprotokoll. (Byr.dok.15 ad 12)

K j e n n e l s e :

Den 19/6-45 avsa Oslo forhørsrett fengslingskjennelse
over

nr.733. Alexander Christiansen, født 25/11 1878,
.....

som er siktet etter landssviklovgivningen.

Fengslingskjennelsen er avsagt i medhold av strpl.§ 240 jfr.
§ 228 nr.2 og 3.

Fristen etter strpl.s § 239 er satt til 15.oktober 1945.

Mot denne kjennelse har siktede erklært kjæremål. Påtale-
myndigheten er underrettet om kjæremålet.

Lagmannsretten er enig med forhørsretten.

Kjennelsen er enstemmig.

S l u t n i n g :

Kjæremålet forkastes.

Chr.Knudsen

Otto Helgesen

C.Kruse-Jensen

1945. August 8. R a p p o r t til politimesteren i Telemark,
avgitt av politikonstabel Sverre Sundal.
(Byr.dok.4 ad 16)

Dir.Alex Christiansen, Oslo -
Landssvik.

8/8.45 avhørt på bopel:

O l a v S t r a n d , 50 år, adm.direktør i Skiensfjordens
kommunale kraftselskap, bor Borgås,
Gjerpen, foreholdt saken og anmelder-

(8/8-45. Rapport til politimesteren
i Telemark fra pol.konstabel Sverre
Sundal)

ansvaret,

forklarer at han ikke har noe å føye til sin skriftlige forklaring av 14.5.45. Han har fått greie på navnet til den tyske major, som han var innkalt til for å forklare sig om reparasjonen av transformatorstasjon ved P.E.A. etter bombeangrepet 24.7.43. Majorens navn var Schroeder.

1945. August 15. P å t e g n i n g s s k r i v fra Telemark
Politimesterembede til Oslo politikammer.
(Byr.dok.2 ad 16)

Dette papiret er til bruk for oversendingspåskrifter i sak:

Alex.Christiansen

Landssvik.

Oversendes med bilag Oslo politikammer, landssvikavd.
som formentlig rette vedkommende.

TELEMARK POLITIMESTEREMBEDE
PORSGRUNN
BOR POLITIMESTEREN 15/8-45.

Abr.L.Quisling (sign.)
fng.overbetjent

1945. August 17. P å t e g n i n g s s k r i v fra Oslo politi-
kammer til Oslo forhørsrett. (Byr.dok.18 ad 12)

Dette papiret er til bruk for oversendingspåskrifter i sak:

Christiansen Alex, f. adr.Ullernborg, Ullernvn.22,
Ullern, V.Aker, p.t. Oslo Kretsfengsel.

CD sak nr.1576, Alex Christiansen

Sendes ned vedlegg Oslo forhørsrett med anmodning om

(17/8-45. Påtegningssskriv fra Oslo politikammer)

stadfestelse av beslag foretatt den 15/6-45 hos:

Alex.Christiansen, f.28/II-78, p.t. Ulebu fengsel, privatadresse Ullernberg, Ullernvn.22, Ullern.

Som grunn til beslaget kan anføres at siktede har vært medlem av N.S., T.varamann til direksjonen i Norges Bank og viseformann i Norges Industriforbund.

Beslaget er foretatt og bes stadfestet med hjemmel i landssvikanordningens § 39. Da det har vært fare ved opphold, er rettens santykke ikke innhentet på forhånd.

Som tilsynsmann ved forvaltning av formuen har Erstatningsdirektoratet oppnevnt advokat Hielm Friis, Prinsensgt.12, Oslo, jfr. dok.5 i saken.

Oslo politikammer
Kriminalavdelingen den 17/8-45
Knut Hesselberg (sign.)
politifullmektig

1945. August 23. Av r e t t s b o k for Oslo forhørsrett.
(Byr.dok.19 ad 12)

Dommer: Björn Stensvold.

.....

Fremstod fra arresten siktede
Alexander Christiansen, født 25/11-86 i Drammen, personalia
som tidligere.

Tilstede h.r.advokat C.A.Torstensen.

S. ba advokat Torstensen oppnevnt som forsvarer.

Retten oppnevnte deretter h.r.advokat C.A.Torstensen som
forsvarer for siktede foreløbig uten utgift for det offentlige.

S. gjordes kjent med politiets eksp. av 17.aug.

(23/8-45. Avrettsbok for Oslo forhørsrett)

I den anledn. opplyste s. at han ikke har vært viseformann i Norges Industriforbund, men bare medlem av rådet.

Han hadde ikke noe å bemerke ved beslaget.

Det ble fattet

B e s l u t n i n g :

Retten finner at betingelsene etter landssvikanordn. § 39 for å foreta beslag i siktedes formue og innsettelse av tilsynsmann er tilstede. Politiets begj. blir derfor å ta tilfølge.

S l u t n i n g :

Det foretatte beslag og oppnevningen av o.r.sakfører Hjelm Friis som tilsynsmann stadfestes.

.....

1954. September 8. Av t i l s v a r til Porsgrunn byrett fra advokat Sven Arntzen. (Byr.dok.12)

.....

Det neste som sies i brevet av 14.mai 1945:

.....

Det følgende - 3dje - avsnitt inneholder et referat av en episode Strand hadde opplevet under krigen.

Referatet inneholder, som det vil sees, ingen beskyldning mot Christiansen for overfor den tyske major å ha anklaget Strand for sabotasje. Det var den tyske major som under onesamtalen med Strand brukte uttrykket sabotasje i forbindelse med den senere reparasjon av transformatorstasjonen. Hva som er sagt i den like forut stedfunne samtale mellom den tyske major og Christiansen, kunne Strand ikke vite.

(8/9-54. Av tilsvar til Porsgrunn byrett fra adv.Arntzen)

Men da Strand senere fikk se beskyldningen mot ham for sabotasje fra Christiansen i P.M.'et til Whist, var det naturlig for ham å sette dette i forbindelse med det som var sagt til ham av den tyske major.

Det vil ved saksøktes partsforklaring bli ført bevis for sannheten av det som er sagt i brevets 3dje avsnitt.

.....

1954. Oktober 14. Av p r o s e s s k r i f t til Porsgrunn byrett fra advokat Sven Arntzen. (Byr.dok.16)

.....

Saksøkeren går uriktig ut fra at Strand, da han sendte sine brev av 8. og 14.mai 1945, hadde avskrift av hele Christiansens P.M. til Whist. Strand hadde bare avskrift av konklusjonen.

Jeg protesterer mot dokumentasjon av bilag 2 til saksøkerens prosesskrift, oversettelse av utenrettslig erklæring av 14/3 1950 fra den tyske major Schröder. Jeg samtykker ikke i at denne erklæring leses opp under hovedforhandlingen.

Det fremgår forøvrig at major Schröder der bygger på uriktige informasjoner. Strand har ikke påstått at Christiansen har angitt Strand overfor den tyske major.

.....

1954. November 27. Av p r o s e s s k r i f t til Porsgrunn
byrett fra advokat Arntzen. (Byr.dok.23)

.....

Jeg samtykker ikke i at "minister" Alf Whists er-
klæring av 16/10 1954 brukes som bevis i saken .....

.....

1955. Februar 22. Av r e t t s b o k for Porsgrunn byrett.
(Byr.dok.32)

HOVEDFORHANDLING.

.....

Fremstod Alexander Christiansen, f.25.11 - 78,
forh.v. direktør, Oslo, ble formant og gav forklaring, et-
ter å ha blitt minnet om partsansvaret.

.....

Forhandlingene fortsatte neste dag på samme sted med
de samme dommere.

Tilstede var partene med sine prosessfullmektiger.

Fremstod Olav Strand, f.26/12-94, direktør i S.K.K.,
Gjerpen, ble minnet om partsansvaret, ble formant og gav
forklaring.

Fremstod l.vitne Lars L'Abée-Lund, 44 år, kriminal-
sjef, Oslo, kjent med vitneansvaret, uten interesse for sa-
ken, forklarte seg, ble dimittert uten edfestelse med parte-
nes samtykke.

(23/2-55. Av rettsbok for Porsgrunn byrett)

Fremstod 2.vitne Jens Ludvig Höst, 41 år, salgssjef, Oslo, svigersønn til saksøkeren, ble minnet om vitneansvaret og forklarte seg. Med partenes samtykke ble edfestelse frafalt.

Fremstod Heinrich Schuldes, korrespondent, uten interesse for saken. Han ble gjort kjent med ansvaret ved å være tolk og ble deretter edfestet. Partene hadde intet å bemerke til oppnevningen.

Fremstod 3.vitne Ernst Schröder, f.3/7-18, diploming., Duisburg, Hamborn, Tyskland, ubeslektet med partene, uten interesse for saken, ble gjort kjent med vitneansvaret, og forklarte seg. Edfestelse ble frafalt med partenes samtykke. Tolken ble deretter dimittert. Han var tilstede fra kl.12⁰⁰ til kl.12⁴⁰.

Fremstod 4.vitne Hans Edvard Kjølseth, 84 år, pensjonist, forhenværende rådmann samt styremedlem i SKK og i PEA, Porsgrunn, ubeslektet med partene og uten interesse for saken, ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant og forklarte seg. Med partenes samtykke ble edfestelse frafalt.

5.vitne. Fremstod, Alf Larsen Whist, 75 år, pensjonist, Oslo, ubeslektet med partene, uten interesse for saken, kjent med vitneansvaret, ble formant og avga forklaring. Med partenes samtykke ble edfestelse frafalt.

Fremstod 6.vitne William Pröis, 59 år, kontorsjef i PEA, Porsgrunn, ubeslektet med partene og uten interesse i saken, kjent med vitneansvaret, ble formant og ga forklaring. Med partenes samtykke ble edfestelse frafalt.

(23/2-55. Av rettsbok for Porsgrunn
byrett)

7.vitne. Fremstod Tønnes Ellefsen, 62 år, direktör
for PEA, Porsgrunn, ubeslektet med partene, uten interesse
for saken. Kjent med vitneansvaret, ble formant og forklar-
te seg. Med partenes samtykke ble edfestelse frafalt.

Forliksmegling ble forgjeves anstillet.

Bevisførselen ansees dermed avsluttet.

.....

Oslo, den *24* juni 1955.

Sven Arntzen

Oslo, den juni 1955.

J.B.Hjort

Innkomet til Høyesteretts kontor
den juni 1955.

Reidar Nordvi